

(2) असंबाधा

- Def. म्त्तौ न्यौ गावक्षप्रहविरतिरसंबाधा ।
 Soh. G. म, त, न, स, ग, ग (5. 9).
 Ex. वीर्यामौ येन ज्वलति रणवशात् क्षिप्ते
 दैत्येन्द्रे जाता धरणिरियमसंबाधा ।
 धर्मस्थित्यर्थं प्रकटिततनुसंबन्धः
 साधूनां बाधां प्रशमयतु स कंसारिः ॥

(3) पथ्या

(Also called मञ्जरी).

- Def. सजसा यलौ च सह गेन पथ्या मता ।
 Soh. G. स, ज, स, य, ल, ग (5. 9).
 Ex. स्थगयन्त्यमूः शमितचातकार्तस्वरा
 जलदास्तडितुलितकान्तकार्तस्वराः ।
 जगतीरिह स्फुरितचारुनामीकराः
 सवितुः क्वचित् कपिशयन्ति चामी कराः ॥ Śi. 4. 24.

(4) प्रमदा

(also called कुररीस्ता).

- Def. नजभजला गुरुश्च भवति प्रमदा ।
 Soh. G. न, ज, भ, ज, ल, ग (6. 8).
 Ex. अनतिचिरोज्जितस्य जलदेन चिर-
 स्थितबहुबुद्बुदस्य पथसोऽनुकृतिम् ।
 विरलविकीर्णवज्रशकला सकला-
 मिह विदधाति धौतकलधौतमही ॥ Śi. 4. 41.

(5) प्रहरणकालिका

- Def. ननभनलगिति प्रहरणकालिका ।
 Soh. G. न, न, भ, न, ल, ग (7. 7).
 Ex. व्यथयति कुसुमप्रहरण कालिका
 प्रमदवनभवा तव धनुषि तता ।
 विरहविपदि मे शरणमिह ततो
 मधुमथनगुणस्तरणमविरतम् ॥

(6) मध्यक्षामा

(Also called हंसदयेनी or कुटिल).

- Def. मध्यक्षामा युगदशविरमा म्भौ न्यौ गौ ।
 Soh. G. म, भ, न, य, ग, ग (4. 10).
 Ex. नीतोच्छ्रायं मुहुराशिशिररश्मेरुत्तै-
 रानीलाभैर्विरचितपरभागा रत्नैः ।
 ज्योत्स्नाशङ्कामिह वितरति हंसदयेनी
 मध्येऽप्यङ्कः स्फटिकरजतभित्तिच्छाया ॥ Ki. 5. 31.

(7) वसन्ततिलका

(Also called वसन्ततिलक, उद्धर्षिणी, सिहोन्नता).

- Def. उक्ता वसन्ततिलका तभजा जगौ गः ।
 Soh. G. त, भ, ज, ज, ग, ग (8. 6).
 Ex. यात्येकतोऽस्तशिखरं पतिरोषधीना-
 माविष्कृतारुणपुरःसर एकतोऽर्कः ।
 तेजोद्वयस्य युगपद् व्यसनोदयाभ्यां
 लोको नियम्यत इवात्सदशान्तरेषु ॥ Ś. 4. 1.

(8) वासन्ती

- Def. मात्तो नो मो गौ यदि गदिता वासन्तीयम् ।
 Soh. G. म, त, न, म, ग, ग (4. 6. 4).
 Ex. भ्राम्यद्भृङ्गीनिर्भरमधुरालापोद्गीतैः
 श्रीखण्डादेरदुसुतपवनैर्मन्दान्दोला ।
 लोलालोला पल्लवविलसद्दस्तोलासैः
 कंसारातौ नृत्यति सदशी वासन्तीयम् ॥

Metres with 15 Syllables in a quarter

(अतिशक्वरी)

(1) तूणक

- Def. तूणकं समानिकापदद्वयं विनान्तिमम् ।
 Soh. G. र, ज, र, ज, र (4. 4. 4. 3, or 7. 8).
 Ex. सा सुवर्णकेतकं विकाशि मृङ्गपूरितं
 पञ्चबाणबाणजालपूर्णहेमतूणकम् ।
 राधिका वितर्क्य माधवाय मासि माधवे
 मोहमेति निर्भरं त्वया विना कलानिधे ॥

(2) मालिनी

- Def. ननमयययुतेयं मालिनी भोगिलोकैः ।
 Soh. G. न, न, म, य, य (8. 7).
 Ex. शशिनसुपगतेयं कौमुदी मेघमुक्तं
 जलनिधिमनुरूपं जहकन्यावतीर्णा ।
 इति समगुणयोगप्रीतयस्तत्र पौराः
 श्रवणकट्टु नृपाणामेकवाक्यं विवदुः ॥ R. 6. 85.

(3) लीलाखेल

- Def. एकन्यूनौ विशुन्मालापादौ चेल्लीलाखेलः ।
 Soh. G. म, म, म, म, म.
 Ex. मा कान्ते पक्षस्यान्ते पर्याकाशे देशे स्वाप्सीः
 कान्तं वक्त्रं घृणं पूर्णं चन्द्रं मत्वा रात्रौ चेत ।
 क्षुल्लामः प्रादंश्चेतश्चेतो राहुः कूरः प्रायात्
 तस्माद् भवान्ते हर्म्यस्यान्ते शश्येकान्ते कर्तव्या ॥
 Sar. K.

(4) शशिकला

- Def. गुरुनिधनमनुलघुरिह शशिकला ।
 Soh. G. न, न, न, न, स (all short syllables except the last).
 Ex. मलयजतिलकसमुदितशशिकला
 ब्रजयुवतिलसदलिकगगनगता ।
 सरसिजनयनहृदयसलिलनिधिं
 व्यतनुत विततरभसपरितरलम् ॥